

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobce: **Ing. Peter Režnický, insolvenční správce**, se sídlem Keltská 380, Statenice, zast. Mgr. Tomášem Zahumenským, advokátem se sídlem Josefa Václava Sládka 35, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 424/16, Praha 2, proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 12. 6. 2024, č. j. MSP-7/2021-ODKA-ROZ/18, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2025, č. j. 8 A 61/2024-62,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2025, č. j. 8 A 61/2024-62, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 12. 6. 2024, č. j. MSP-7/2021-ODKA-ROZ/18, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši **26 476,70 Kč** k rukám zástupce žalobce Mgr. Tomáše Zahumenského, advokáta se sídlem Josefa Václava Sládka 35, Frýdek-Místek, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 12. 2020, č. j. MSP-9/2020-OINS-SRIS/6, uznán vinným ze spáchání dvou přestupků spočívajících v tom,

- a. že jako insolvenční správce v řízení sp. zn. KSUL 79 INS 7519/2016 vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem s dlužníkem R. S., přinejmenším v období od 31. 3. 2017 do 11. 10. 2017, nepřistoupil ke zpeněžení pozemku par. č. st. XA jehož součástí je stavba Soutěsky č. p. x, a pozemku par. č. XB, vše v k. ú. x, okres

x, elektronickou veřejnou dražbou dobrovolnou prostřednictvím společnosti GAVLAS, spol. s r.o., se sídlem Politických vězňů 1272/21, 110 00 Praha 1, IČO: 60472049, ač mu to bylo uloženo pokynem zajištěného věřitele Česká spořitelna, a.s., se sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, IČO: 45244782, ze dne 25. 8. 2016, a usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 3. 2017, č. j. KSUL 79 INS 7519/2016-B-12, čímž přinejmenším o 6,5 měsíce zpomalil proces zpeněžování majetkové podstaty, přisvojil si rozhodovací pravomoc, která mu nenáležela, a excesivně zatížil insolvenční soud, tedy závažně porušil povinnost zpeněžit věc, která slouží k zajištění pohledávky podle pokynu zajištěného věřitele, a respektovat pokyn insolvenčního soudu uložený mu v rámci dohlédací činnosti, stanovenou v § 293 odst. 1 a v § 11 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění účinném do 31. 5. 2019 (dále jen „insolvenční zákon“) (dále jen „skutek A“),

- b. že jako insolvenční správce v řízení sp. zn. MSPH 77 INS 8514/2016 vedeném u Městského soudu v Praze s dlužníkem T. R., podal dne 13. 2. 2018 Městskému soudu v Praze návrh na vydání výtěžku zpeněžení z pozemku par. XC, jehož součástí je stavba XD, a pozemku XE, vše v k. ú. x, patřících do společného jmění manželů dlužníka T. R. a jeho bývalé manželky J. R., zajištěným věřitelům, ačkoli o vypořádání společného jmění bylo rozhodnuto až rozsudkem Okresního soudu Praha-západ ze dne 19. 2. 2019, č. j. x, který nabyl právní moci dne 6. 4. 2019, tudíž podal soudu návrh na vydání výtěžku zpeněžení z majetku, o němž neměl postaveno najisto, zda náleží do majetkové podstaty dlužníka, čímž neodborně nakládal s majetkovou podstatou dlužnice a excesivně zatížil insolvenční soud, tedy závažně porušil povinnost postupovat při zpeněžování majetkové podstaty svědomitě a s odbornou péčí stanovenou v § 36 odst. 1 insolvenčního zákona (dále jen „skutek B“),

čímž spáchal přestupky podle § 36b odst. 1 písm. i) zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, za což mu byla uložena podle § 36b odst. 4 písm. f) téhož zákona pokuta v úhrnné výši 160 000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce rozklad, který ministryně spravedlnosti rozhodnutím ze dne 8. 7. 2021, č. j. MSP-7/2021-ODKA-ROZ/4 (dále jen „původní rozhodnutí“), zamítla. Její rozhodnutí však zrušil Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 26. 10. 2023, č. j. 3 A 86/2021-62 (dále jen „zrušující rozsudek“), s odůvodněním, že ve vytýkaném jednání žalobce stran skutku B neshledal přestupek, který mu správní orgány kladly za vinu. Přitom se ztotožnil se žalobcem, že ne každé pochybení nutně zakládá porušení povinnosti postupovat při zpeněžování majetkové podstaty svědomitě a s odbornou péčí. Zároveň městský soud neshledal, že by žalobce excesivně zatížil insolvenční soud. Též zjistil pochybení při stanovení výše pokuty, jelikož správní orgány přihlédly k posléze zrušeným či zastaveným řízením o jiných přestupcích žalobce.

[3] Ministr spravedlnosti následně rozklad znovu projednal a rozhodnutím ze dne 12. 6. 2024, č. j. MSP-7/2021-ODKA-ROZ/18, změnil výrok rozhodnutí žalovaného v části výše uložené pokuty tak, že žalobci její výši snížil na částku 100 000 Kč, a ve zbytku rozklad žalobce proti rozhodnutí žalovaného č. j. MSP-9/2020-OINS-SRIS/6 zamítl.

pokračování

[4] Žalobce znovu brojil proti rozhodnutí o rozkladu správní žalobou, kterou městský soud jako nedůvodnou zamítl. Námitky proti skutku A neshledal stejně jako ve zrušujícím rozsudku důvodnými. Ve vztahu k námitkám stran skutku B se ztotožnil s názorem ministra spravedlnosti, který rozhodl s odkazem na závěry uvedené v rozsudku NSS ze dne 13. 6. 2023, č. j. 4 As 215/2022-44, kterým byla zamítnuta kasační stížnost jiného insolvenčního správce, avšak ve věci týkající se stejné nemovitosti a bývalé manželky výše uvedeného dlužníka. Dle městského soudu posledně citovaným rozsudkem NSS aproboval trestnost stejného jednání, a proto by bylo nesprávné, kdyby žalovaný tento judikatorní vývoj nezohlednil, a to i s ohledem na předchozí závazný právní názor městského soudu. Dle městského soudu se tak ministr spravedlnosti nemusel řídit závazným právním názorem uvedeným ve zrušujícím rozsudku. S ohledem na hospodárnost řízení městský soud nezrušil rozhodnutí ministra spravedlnosti. Nedůvodnými shledal městský soud i námitky proti výši pokuty, správní orgány odůvodnily výši uložené sankce přezkoumatelně a logicky s přihlédnutím ke všem relevantním skutečnostem. Žalobcova tvrzení o likvidační výši pokuty zůstala pouze v obecné rovině, žalobce své příjmy vůbec nekonkretizoval, nemohl proto účinně zpochybnit dle něj správními orgány chybně použitou konstrukci výše minimálního garantovaného příjmu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá výše označený rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), na základě kterých požaduje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Stěžovatel namítá, že městský soud měl rozhodnutí ministra spravedlnosti zrušit pro nerespektování závazného právního názoru uvedeného ve zrušujícím rozsudku. Vlastní závazný právní názor nerespektoval ani městský soud. Namísto toho však městský soud aproboval postup ministra spravedlnosti, který se neřídil závazným právním názorem, dle nějž nebylo jednání v případě skutku B přestupkem, s odůvodněním, že v mezidobí došlo ke změně judikatury. Dle stěžovatele však městský soud dezinterpretoval závěry uvedené v rozsudku NSS ze dne 20. 5. 2024, č. j. 9 As 66/2023-72, č. 4615/2024 Sb. NSS. Předně vůbec nedošlo ke změně judikatury, jelikož městským soudem uváděný rozsudek NSS č. j. 4 As 215/2022-44 byl vydán dne 13. 6. 2023, zatímco zrušující rozsudek dne 26. 10. 2023, tedy až po vydání rozhodnutí, kterým mělo dojít ke změně judikatury. Navíc se NSS v rozsudku č. j. 4 As 215/2022-44 otázkou, zda jednání ohledně skutku B je či není přestupkem, nezabýval. Posledně uvedený rozsudek nepovažuje stěžovatel za podstatnou změnu judikatury, nýbrž za osamocené rozhodnutí. Neobstojí proto ani argumentace procesní ekonomii.

[7] **Proti skutku A** stěžovatel namítá, že nebyl nečinný. Zpeněžování majetkové podstaty je postupné a nelze na něj nahlížet omezeně. Ostatně stěžovatel je přesvědčen, že činil kroky směřující ke zpeněžení majetkové podstaty. To dokládá komunikací s dražebníkem ohledně obsahu smlouvy. Městský soud chybně konstatoval, že by kroky stěžovatele mohly být považovány za kroky vedoucí ke zpeněžení majetkové podstaty pouze v případě, že by stěžovatel nemovitost nakonec zpeněžil. Tento závěr městský soud vyslovil s vědomím výsledku, navíc stěžovatel nemohl v době, kdy své kroky činil, znát celkový výsledek. Dle stěžovatele existovaly rozumné důvody, proč se s dražebníkem nedohodl na obsahu smlouvy, přitom zdůrazňuje, že neodmítal pokyn insolvenčního soudu.

Stěžovatel dokonce postupoval tak, jak uvedl žalovaný ve svém rozhodnutí, a sice požádal insolvenční soud, aby dražebníkovi uložil povinnost akceptovat stěžovatelem navržené úpravy smlouvy. Poté již pouze vyčkával na rozhodnutí insolvenčního soudu, a tedy se nemohlo jednat o nečinnost stěžovatele.

[8] Žalovaný ve výroku svého rozhodnutí nezákonně uvedl, že stěžovatel „*přinejmenším o 6,5 měsíce zpomalil proces zpeněžování majetkové podstaty*“, přičemž v odůvodnění rozhodnutí konstatoval, že se jedná o dobu „*téměř 6,5 měsíce*“, a tedy se jedná o zjevně nesprávný postup, neboť správní orgán nemůže zaokrouhlovat údajnou délku trvání protiprávního stavu. Ministr spravedlnosti pak shledal, že žalovaný uvedl toliko zobecňující termín, který nemá vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

[9] Stěžovatel je přesvědčen, že jednání stran skutku A nedosahuje intenzity přestupku. Jelikož byla mezi jeho jednotlivými úkony prodleva nanejvýš tři měsíce, nejednalo se o závažné porušení povinnosti. K tomu stěžovatel odkazuje na konstantní judikaturu kárných senátů ve věcech jiných právnických profesí, dle které je za hraniční dobu průtahů považována doba jednoho roku (rozhodnutí NSS ze dne 23. 5. 2017, č. j. 14 Kse 1/2016-180). Podle názoru stěžovatele by se měla tato doba uplatnit i případě insolvenčních správců. Městský soud však argumentaci stěžovatele nepřisvědčil a odkazované rozhodnutí neshledal relevantním. Stěžovatel považuje takové odůvodnění za nepřezkoumatelné. Správní orgány ani soud neuvedly, proč se od této ustálené judikatury kárných senátů odchýlily. Podstatná je též snaha stěžovatele ochránit všechny účastníky insolvenčního řízení a dosáhnout co nejvyššího uspokojení věřitelů. Stěžovatel nezpochybňoval rozhodnutí zajištěného věřitele a insolvenčního soudu, avšak nemohl přistoupit na návrh smlouvy předložený dražebníkem, který byl v rozporu se zákonem. Proto předložil návrh smlouvy k posouzení insolvenčnímu soudu.

[10] **Ve vztahu ke skutku B** stěžovatel též namítá, že ani toto jednání nelze kvalifikovat jako přestupek. Nesouhlasí s tím, že by závažně porušil jakoukoliv povinnost. Ačkoliv připouští, že návrh na vydání výtěžku zpeněžení podal dříve, než bylo pravomocně rozhodnuto o vypořádání společného jmění manželů, nejednalo o závažné porušení povinností. Postup správních orgánů byl zcela nepřiměřený. Procesně předvídaným postupem nemohlo dle jeho názoru dojít k naplnění skutkové podstaty přestupku. Stejná intenzita pochybení by byla dána v případě, kdy by stěžovatel popřel vykonatelnou pohledávku a se svojí žalobou na její popření následně nebyl úspěšný.

[11] Dle stěžovatele přistoupily správní orgány k potrestání bez znalosti fungování vztahu mezi insolvenčním správcem a insolvenčním soudem. V souladu s rozhodnutím NSS ze dne 17. 6. 2020, č. j. 12 Ksz 7/2019-196, není každé „*nesprávné jednání*“ přestupkem, ale zpravidla pouze takové, které má vliv na další řízení. Vytýkaným jednáním nedošlo k újmě jakékoliv osoby, ani k jinému škodlivému následku. Stěžovatel odmítá argumentaci správních orgánů, že otázka způsobení újmy není znakem skutkové podstaty daného přestupku.

[12] Městský soud se nevyjádřil k argumentaci stěžovatele, ani se nezabýval tím, že ve zrušujícím rozsudku sám městský soud uvedl, že skutek B není přestupkem. Zabýval se pouze tím, zda se mohli ministr spravedlnosti a soud odchýlit od závazného právního názoru uvedeného ve zrušujícím rozsudku. Napadený rozsudek má proto stěžovatel za nepřezkoumatelný.

pokračování

[13] Ačkoliv stěžovatel rozporuje, že by se dopustil jakéhokoliv přestupku, **považuje výši uložené pokuty** za zjevně nepřiměřenou a likvidační. Stěžovatel označil argumentaci správního orgánu za účelovou. Dle něj nelze hovořit o vysoké typové závažnosti přestupku. Správní orgány zaměnily předpoklady pro posouzení jednání jako přestupku za důvod pro vyšší intenzitu společenské škodlivosti, a přičítají tak stěžovateli opakovaně totožné jednání.

[14] Stěžovatel namítá pouze jednostranné posouzení polehčujících a přitěžujících okolností ve svůj neprospěch. Správní orgány navíc opomenuly jako polehčující okolnost zohlednit dobu, která od spáchání uvedených jednání uplynula, k tomu odkázal na rozhodnutí č. j. 14 Kse 1/2016-180. Ministr spravedlnosti v napadeném rozhodnutí k námitce, že žalovaný k této polehčující okolnosti nepřihlédl, stručně uvedl, že pro zohlednění uplynuté doby neshledal důvod. Nevypořádal se však s námitkou, že tak měl učinit již žalovaný. Městský soud shledal odůvodnění rozhodnutí ministra spravedlnosti dostatečným. Stěžovatel je přesvědčen, že jako polehčující okolnosti měly být dále zohledněny též jeho předchozí bezúhonnost, nižší závažnost jednání, nezpůsobení újmy, že chtěl zabránit porušení zákona a již byl insolvenčním soudem postižen. Ani na tyto námitky však správní orgány či městský soud nereagovaly.

[15] Správní orgány dle stěžovatele zcela rezignovaly na zjištění jeho osobních poměrů. Namísto toho žalovaný konstruoval minimální garantovaný příjem, který použil pro výpočet výše pokuty, avšak z rozhodnutí žalovaného není vůbec patrné, jak k částce 217 500 Kč dospěl. Navíc je výše příjmů bez zohlednění výdajů zcela nevypovídající. Městský soud stěžovateli vysvětlil, že je jeho chybou, že správním orgánům nesdělil jeho skutečné příjmy. Stěžovatel s takovým závěrem nesouhlasí a odkazuje na rozsudek NSS ze dne 18. 10. 2019, č. j. 5 As 163/2019-79, a komentář k zákonu o insolvenčních správcích, který poukazuje na nedostatky metodiky žalovaného pro výpočet minimálního garantovaného příjmu. Správní orgány ani městský soud se námitkami stran osobních poměrů stěžovatele nezabývaly.

[16] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou. Odůvodnění závěrů městského soudu týkajících se možnosti odchýlit se od závazného právního názoru považuje za správné a přezkoumatelné. Městský soud dle žalovaného postupoval správně, tím spíše za situace, kdy se odkazovaný rozsudek č. j. 4 As 215/2022-44 týkal stejné nemovitosti a stejného společného jmění bývalých manželů, byť jiné dlužnice, a především jiného insolvenčního správce. Ve vztahu ke skutkům A a B a k výši pokuty žalovaný poukázal na opakující se námitky a odkázal na své vyjádření k žalobě a shrnul argumentaci městského soudu v napadeném rozsudku, kterou považuje za přezkoumatelnou. Dle žalovaného se stěžovatel omezil toliko na nesouhlas se závěry městského soudu a správních orgánů, aniž by vlastní odlišné závěry jakkoliv doložil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[17] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[18] Kasační stížnost je důvodná.

III.a Nepřípustné kasační námitky

[19] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval přípustností kasační stížnosti, respektive některých kasačních námitek. Na opakování kasačních námitek ostatně upozornil i žalovaný ve svém vyjádření. Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož takové rozhodnutí vzešlo, domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Z toho plyne, že aby byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě závěry krajského (městského) soudu. V žádném případě nepostačuje, aby kasační stížnost toliko opakovala žalobní námitky. Kasační stížnost, která beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského (městského) soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s. a bude jako nepřípustná odmítnuta dle § 104 odst. 4 s. ř. s. (srov. usnesení NSS č. j. 10 As 181/2019-63, odst. [12], nebo rozsudky NSS ze dne 15. 9. 2022, č. j. 1 As 76/2022-41, odst. [18], a ze dne 23. 6. 2023, č. j. 9 Afs 70/2023-73, odst. [36]). Takový postup opakovaně shledal ústavně konformním i Ústavní soud, např. v nálezu ze dne 14. 5. 2024, sp. zn. IV. ÚS 623/23, bodu 17. a v něm uvedených usneseních.

[20] Kasační stížnost (část V. až VIII. kasační stížnosti na č. l. 4-11 spisu NSS, námitky shrnuté v odst. [7] až [15] tohoto rozsudku) je v převážné míře kopií žaloby (část V., VI. a VIII. žaloby na č. l. 2-11 spisu městského soudu). Na uvedeném nemůže nic změnit ani nahrazení slova „žalobce“ za „stěžovatel“, či parafrázování žalobních námitek jinými slovy. Námitky, v uvedených částech kasační stížnosti, proti skutkům A a B a nepřiměřenosti uložené pokuty stěžovatel zpravidla doplnil o námitku, že se s jeho argumentací městský soud nevypořádal, a napadený rozsudek je proto nepřezkoumatelný. Stěžovatelem zaujatý postoj však nezakládá přípustnost opakujících se kasačních námitek.

[21] Nejvyšší správní soud shledal za přípustné pouze námitky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a rozhodnutí, dále námitku nedodržení závazného právního názoru a obecné námitky proti postupu městského soudu, který nečinnost stěžovatele hodnotil podle výsledku, a námitku proti povinnosti stěžovatele uvést osobní poměry pro účely stanovení výše pokuty. Uvedenými kasační námitkami se bude Nejvyšší správní soud zabývat níže.

III.b Přezkoumatelnost napadených rozhodnutí

[22] Stěžovatel namítá, že se městský soud nevypořádal se žalobními námitkami proti skutku A, přitom pouze stručně odkázal na rozhodnutí ministra spravedlnosti a na zrušující rozsudek. Městský soud ani nevysvětlil, proč jednání v případě skutku A dosahuje intenzity přestupku. Vypořádání námitek ve vztahu k době, po kterou byl stěžovatel v případě skutku A nečinný, má za nejasné. Napadený rozsudek má stěžovatel za nepřezkoumatelný i z důvodu, že městský soud neodůvodnil, proč není na projednávanou věc aplikovatelná judikatura ve věcech kárných provinění soudních exekutorů, respektive rozhodnutí č. j. 14 Kse 1/2016-180.

[23] Ve vztahu ke skutku B spatřuje stěžovatel nepřezkoumatelnost v tom, že se městský soud žalobní argumentací vůbec nezabýval. Nereagoval ani na odkazy na citovaná soudní rozhodnutí. Zabýval se pouze tím, zda se ministr spravedlnosti mohl odchýlit od

pokračování

předchozího právního názoru uvedeného ve zrušujícím rozsudku. Městský soud se navíc chybně od tohoto právního názoru odchýlil, aniž by svůj postoj podrobně vysvětlil.

[24] Stran nepřiměřenosti výše uložené sankce městský soud pouze stručně konstatoval, že odůvodnění rozhodnutí ministra spravedlnosti je dostatečné. Na námitky ohledně přihlédnutí k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem nereagoval ministr spravedlnosti ani městský soud. Stejně tak je nepřezkoumatelné vypořádání se městského soudu se žalobními námitky proti postupu žalovaného při stanovení výše sankce.

[25] Námitky jsou částečně důvodné.

[26] Ke konkrétnímu obsahu pojmu nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na svou ustálenou judikaturu (rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, nebo ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008-136, č. 1795/2009 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud též judikuje, že ke zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je třeba přistupovat zdrženlivě (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. [29]).

[27] Nesouhlas stěžovatele, natož obecný, s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (srov. rozsudky NSS ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, odst. [10], nověji také ze dne 24. 4. 2025, č. j. 10 Azs 40/2025-57, odst. [10]). Současně není vadou, když krajský (městský) soud v odůvodnění rozsudku odkáže na přezkoumávané rozhodnutí, resp. se s jeho odůvodněním ztotožní. V souladu se zásadou hospodárnosti a ekonomie řízení totiž není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou správně vyřčené (viz například rozsudky NSS ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, nebo nověji ze dne 25. 10. 2022, č. j. 2 Ads 393/2020-38, odst. [19]). V projednávané věci ostatně byly námitky uvedené v žalobě shodné s těmi v rozkladu, městský soud proto mohl v souladu s citovanou judikaturou odkázat na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

[28] Městský soud vypořádal žalobní argumentaci stěžovatele řádně a dostatečně, byť výslovně neodpověděl na každý argument, což však není vadou, jelikož proti žalobním námitkám postavil vlastní argumentační celek (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 222/18, obdobně rozsudky NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, odst. [16], nebo ze dne 30. 3. 2023, č. j. 9 As 123/2022-55, odst. [12]). Stejně tak se s argumentací stěžovatele vypořádal i ministr spravedlnosti v napadeném rozhodnutí, které je dle Nejvyššího správního soudu přezkoumatelné.

[29] Městský soud se vypořádal s námitkami proti době, po kterou byl stěžovatel v případě skutku A nečinný (srov. bod 71. napadeného rozsudku), a stejně tak s námitkami, zda jednání stěžovatele ohledně téhož skutku dosahuje intenzity přestupku, a nepřipadné aplikace judikatury ve věcech kárných provinění soudních exekutorů (viz bod 81. napadeného rozsudku).

[30] Stran nepřiměřené výše uložené pokuty městský soud shledal rozhodnutí ministra spravedlnosti přezkoumatelným a popsal, k jakým okolnostem ministr přihlédl. Neshledal

ani exces při stanovení její výše, k tomu podotkl, že přezkum správního uvážení je zásadně omezen. K namítané likvidační výši pokuty stěžovateli vytkl, že své příjmy nedoložil. I tuto část napadeného rozsudku (srov. body 99. až 102. napadeného rozsudku) shledal kasační soud přezkoumatelnou.

[31] Odůvodnění městského soudu stran možnosti žalovaného, potažmo krajského (městského) soudu, odchýlit se od závazného právního soudu je dostatečné a přezkoumatelné. Městský soud odkázal na relevantní judikaturu kasačního soudu a komentářovou literaturu. Zároveň uvedl i rozhodnutí, které dle jeho názoru založilo změnu judikatury umožňující odchýlit se od závazného právního názoru (srov. body 92. až 97. napadeného rozsudku). Věcnou správnost těchto závěrů posoudí NSS níže.

[32] Napadený rozsudek je však nepřezkoumatelný v části vypořádání všech žalobních námitek proti skutku B. Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku v části týkající se skutku B vypořádal pouze námitku stran nedodržení závazného právního názoru žalovaným. Na všechny žalobní námitky ohledně skutku B uvedené v částech VI. a VII. žaloby však městský soud vůbec nereagoval, čímž zatížil napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti.

III.c Nedodržení závazného právního názoru

[33] Stěžovatel namítá, že městský soud měl rozhodnutí ministra spravedlnosti zrušit pro nerespektování závazného právního názoru uvedeného ve zrušujícím rozsudku. Závazný právní názor nerespektoval ani městský soud v nyní napadeném rozsudku, když aproboval postup ministra s odůvodněním, že v mezidobí došlo ke změně judikatury. Dle stěžovatele však městský soud dezinterpretoval závěry uvedené v rozsudku č. j. 9 As 66/2023-72. Především vůbec nedošlo ke změně judikatury, když městským soudem uváděný rozsudek č. j. 4 As 215/2022-44 byl vydán dne 13. 6. 2023. Městský soud však vydal zrušující rozsudek až dne 26. 10. 2023, tj. po vydání rozhodnutí, kterým mělo dojít ke změně judikatury. Navíc se NSS v rozsudku č. j. 4 As 215/2022-44 nezabýval otázkou, zda je či není tamní jednání, podobné s jednáním stran skutku B, přestupkem. Posledně uvedený rozsudek nepovažuje stěžovatel za podstatnou změnu judikatury, nýbrž za osamocené rozhodnutí. Dle něj neobstojí ani argumentace procesní ekonomii.

[34] Námitka je důvodná.

[35] Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. *[p]rávním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.*

[36] Vázanost soudem vysloveným právním názorem pak plyne rovněž ze samotného kasačního principu ovládajícího řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Ostatně jak již konstatoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012-41, č. 3321/2016 Sb. NSS, odst. [47], „*jestliže krajský soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku právní názor, kterým je správní orgán vázán (a neshledal jím žalobní námitku důvodnou), znamená to, že správní orgán v navazujícím řízení nemůže posouzení této otázky změnit (vyjma případů, kdy dojde ke změně skutkového či právního stavu).*“ Kasační závaznost však není absolutní, i když nenastane změna skutkového či právního stavu. Může být totiž prolomena podstatnou změnou judikatury na úrovni, kterou by byl krajský (městský) soud i každý senát Nejvyššího správního soudu povinen akceptovat v novém

pokračování

rozhodnutí (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS, nebo ze dne 22. 10. 2019, č. j. 4 As 3/2018-50, č. 4015/2020 Sb. NSS, odst. [30]).

[37] Na citovaná usnesení navázal rozšířený senát v usnesení ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021-50, v němž v odst. [39] konstatoval, že „Nerespektování závazného právního názoru krajského soudu má totiž podle ustálené judikatury za následek zrušení nového rozhodnutí správního orgánu bez dalšího (rozsudek ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS; z poslední doby např. rozsudek ze dne 18. 6. 2020, č. j. 2 Afs 282/2018-41, bod 31; rozsudek ze dne 25. 2. 2021, č. j. 9 Afs 177/2020-48, bod 35). V řízení o žalobě proti novému rozhodnutí správního orgánu se u těch otázek, který byly krajským soudem zodpovězeny při zrušení původního rozhodnutí, přezkoumává pouze to, zda správní orgán postupoval v souladu se závazným právním názorem krajského soudu; ohledně takto vyřešených otázek totiž již „není prostor pro polemiku“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 12. 2020, č. j. 1 As 312/2020-39, bod 32; obdobně např. rozsudek ze dne 1. 9. 2010, č. j. 3 As 9/2010-73).“

[38] Městský soud ve zrušujícím rozsudku č. j. 3 A 86/2021-62 dospěl k závěru, že „Na základě shora konstatovaných skutečností se soud neztotožnil se žalovaným, resp. rozkladovým orgánem, že jednání žalobce vymezené ve skutku ad b naplňuje obsah přestupku, který je mu kladen za vinu.“ Přitom se ohledně námitek proti skutku B „ztotožnil se žalobcem, že ne každé pochybení zakládá závažné porušení povinnosti postupovat při zpeněžování majetkové podstaty svědomitě a s odbornou péčí.“ Dle městského soudu by bylo „nepřiměřeně přísné považovat návrh shora citovaný za závažné porušení povinností insolvenčního správce.“ (srov. body 69. a 76. zrušujícího rozsudku). Poté ministra spravedlnosti, potažmo žalovaného v bodě 81. zavázal, „aby řádně odůvodnil závěr porušení povinností žalobce jako insolvenčního správce a zohlednil též námitky žalobce uplatněné v žalobě.“ Nejvyšší správní soud nemá pochyb o tom, že městský soud zavázal žalovaného právním názorem, že jednání stěžovatele v případě skutku B nedosahuje intenzity přestupku.

[39] Ministr spravedlnosti v napadeném rozhodnutí zčásti odůvodnění doplnil a zčásti jej ponechal totožné s původním rozhodnutím. Zároveň odkázal na rozsudek č. j. 4 As 215/2022-44 a jemu předcházející rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 7. 2022, č. j. 14 A 140/2020-46, týkající se obdobné věci – jednání jiného insolvenčního správce, které spočívalo v podání předčasného návrhu na vydání výtěžku zpeněžení stejných nemovitostí.

[40] Městský soud shledal postup žalovaného, i přes nedodržení závazného právního názoru, zákonným s odůvodněním, že v mezidobí došlo ke změně judikatury. Konkrétně odkázal na rozsudek č. j. 4 As 215/2022-44 vydaný v obdobné věci.

[41] Ačkoliv se formálně nejedná o totožnou věc, neboť ministr spravedlnosti vydal po zrušujícím rozsudku nové rozhodnutí, jde však bezesporu o stejnou věc v materiálním smyslu týkající se totožného jednání stejného insolvenčního správce. Ministr i městský soud tedy byli právním názorem ve zrušujícím rozsudku vázáni. Dospět k závěru, že se necítí právním názorem uvedeným ve zrušujícím rozsudku vázáni, mohli pouze v případě, že v období mezi vydáním zrušujícího rozsudku a nyní napadeného rozhodnutí doznal skutkový stav v této věci změny, došlo ke změně právního stavu či ke změně závazné

judikatury (srov. rozsudek č. j. 9 As 66/2023-72, odst. [28], či judikaturu uvedenou v odst. [36] a [37] tohoto rozsudku).

[42] Městský soud odůvodnil nedodržení závazného právního názoru žalovaným změnou judikatury. Ta měla spočívat ve vydání rozsudku č. j. 4 As 215/2022-44, na který v napadeném rozhodnutí odkázal i ministr spravedlnosti s odůvodněním, že obdobné jednání jiného insolvenčního správce bylo správními soudy shledáno přestupkem. Ke změně závazné judikatury však v projednávané věci nedošlo.

[43] Nejvyšší správní soud zjistil, že odkazovaný rozsudek č. j. 4 As 215/2022-44 byl vydán dne 13. 6. 2023, zatímco městský soud vydal zrušující rozsudek až dne 26. 10. 2023, tj. více než čtyři měsíce poté. Kasační soud se proto ztotožňuje se stěžovatelem, že v projednávané věci nedošlo v době mezi vydáním zrušujícího rozsudku a napadeného rozhodnutí ke změně judikatury, která by odůvodňovala nerespektování závazného právního názoru. Bylo proto povinností jak žalovaného, tak městského soudu řídit se závazným právním názorem a postupovat v souladu se zásadou předvídatelnosti soudních i správních rozhodnutí.

[44] Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že chtěl-li žalovaný zpochybnit právní názor uvedený ve zrušujícím rozsudku, přičemž v době jeho vydání nepochybně musel vědět z postavení tamního žalovaného o existenci rozsudku č. j. 4 As 215/2022-44, který obdobné jednání jiného insolvenčního správce za přestupek považoval, měl proti zrušujícímu rozsudku č. j. 3 A 86/2021-62 brojit kasační stížností (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2020, č. j. 2 Afs 282/2018-41, odst. [33]).

III.d Zbylé kasační námitky

[45] Stěžovatel namítá, že městský soud hodnotil kroky stěžovatele směřující ke zpeněžení s vědomím výsledku. Stěžovatel však v době, kdy kroky činil, nemohl znát celkový výsledek a vědět, že ke zpeněžení nedojde a že bude zproštěn funkce. Stěžovatel též brojí proti závěru městského soudu, že bylo na něm, aby žalovanému osvětlil své skutečné příjmy. Dle stěžovatele je však povinností správního orgánu zjistit výši stěžovatelových příjmů.

[46] Námitky nejsou důvodné.

[47] Předně, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že míra konkrétnosti kasační námitky předurčuje míru podrobnosti jejího vypořádání (srov. např. rozsudek NSS z dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 18/2015-101, odst. [48], nebo novější ze dne 16. 5. 2023, č. j. 8 As 145/2021-51, odst. [37]). Jestliže tedy stěžovatel, ačkoliv je tento stav zapříčiněn nepřipustností převážné části kasační stížnosti, pouze obecně brojí proti závěrům městského soudu, nemůže od kasačního soudu očekávat podrobné vypořádání povrchně formulovaných přípustných kasačních námitek.

[48] Argument městského soudu, že by postup stěžovatele v případě skutku A mohl být považován za postup směřující ke zpeněžení nemovitostí pouze v případě, pokud nemovitosti skutečně zpeněžil, lze označit za spekulativní. Nejedná se však o další důvod pro zrušení napadeného rozsudku. Ostatně je úkolem žalovaného, a poté i krajského (městského) soudu posoudit, zda jednání stěžovatele naplnilo znaky přestupku, přičemž toto

pokračování

posouzení probíhá vždy zpětně často právě s vědomím výsledku, tj. zda byla způsobena nějaká újma a podobně. Pro posouzení projednávané věci pak není argumentace městského soudu vůbec rozhodná. Relevantní je toliko skutečnost, že stěžovatel byl po dobu uvedenou ve výroku rozhodnutí žalovaného v případě skutku A nečinný a nečinil kroky směřující ke zpeněžení nemovitostí v souladu s pokynem zajištěného věřitele a usnesením insolvenčního soudu.

[49] Ve vztahu k nesouhlasu stěžovatele, že bylo jeho povinností doložit výši svých příjmů, kasační soud uvádí následující. Jelikož městský soud ve zrušujícím rozsudku zavázal žalovaného tak, že jednání vytýkané stěžovateli ve skutku B nenaplnuje obsah přestupku a že se nejednalo o závažné porušení povinností insolvenčního správce, přičemž jak ministr spravedlnosti, tak městský soud se uvedeným závazným právním názorem neřídili, nemůže se NSS těmito námitkami věcně zabývat.

IV. Závěr a náklady řízení

[50] Nejvyšší správní soud shledal s ohledem na výše uvedené kasační stížnost důvodnou, a proto napadený rozsudek městského soudu zrušil (dle § 110 odst. 1 s. ř. s.). Jelikož již v řízení před městským soudem byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí správního orgánu, zrušil Nejvyšší správní soud i rozhodnutí ministra spravedlnosti a vrátil žalovanému věc k dalšímu řízení [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.]. Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[51] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, proto musí rozhodnout o náhradě nákladů celého soudního řízení, tj. jak o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti, tak i o náhradě nákladů řízení o žalobě (srov. § 110 odst. 3, větu druhou, s. ř. s.). Stěžovatel měl ve věci plný úspěch, a tak mu podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. náleží proti žalovanému náhrada nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Tyto náklady tvoří zaplacené soudní poplatky ve výši 3 000 Kč za žalobu a 5 000 Kč za kasační stížnost (tj. celkem 8 000 Kč) a náklady na právní zastoupení.

[52] Zástupce stěžovatele učinil v řízení před městským soudem celkem tři úkony právní služby, a to převzetí a přípravu zastoupení, podání žaloby a repliky k vyjádření žalovaného k žalobě [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění do 31. 12. 2024]. Odměna tak činí 3 x 3 100 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]. K úkonům právní služby je třeba připočíst 3 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu.

[53] V řízení o kasační stížnosti učinil zástupce stěžovatele jeden úkon, a sice podání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění od 1. 1. 2025. Odměna za jeden úkon právní služby činí 4 620 Kč [§ 7 bod 5. ve spojení s § 9 odst. 5 vyhlášky], k čemuž je nutné připočíst částku 450 Kč jako náhradu hotových výdajů vztahující se k tomuto úkonu právní služby (§ 13 odst. 4 vyhlášky).

[54] Odměna a náhrada hotových výdajů za obě řízení činí celkem 15 270 Kč. Zástupce stěžovatele v řízení o žalobě i o kasační stížnosti doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty (č. l. 13 spisu NSS), a proto je třeba zvýšit odměnu advokáta a náhradu hotových

výdajů o tuto daň ve výši 21 %, tj. o částku 3 206,70 Kč. Celková odměna a náhrada hotových výdajů tak činí 18 476,70 Kč.

[55] Žalovaný je tedy povinen stěžovateli nahradit náklady řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 26 476,70 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Tomáše Záhumenského, advokáta se sídlem Josefa Václava Sládka 35, Frýdek-Místek.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2026

JUDr. Radan Malík
předseda senátu